

ΚΤΙΣΤΑΙ

‘Η Πρόοδος οίκοδομὴ εἴται μεγάλη—φέρει καθεὶς τὸν λίθον τὸν· ὁ εἰς λόγους, βουλὰς, ὁ ἄλλος πράξεις—καὶ καθημεριῶς τὴν κεφαλήν της αἴρει νῦν λοτέρα. Θύελλα, αἰγρίδιός τις σάλος

ἐὰν ἐπέλθῃ, σωρηδὸν οἱ ἀγαθοὶ ἔργαται ὄφωσι καὶ τὸ φροῦδον των ὑπερασπίζοντ’ ἔργον. Φροῦδος, διότι καθερὸς ὁ βίος δαπανᾶται ὑπὲρ μελλούσης γενεᾶς, κακώσεις, πόνους στέργων, ἵνα μητερὲς αὐτὴν γιωρίσῃ εὐτυχίαν ἀδολορ., καὶ μακρὰν ζωὴν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν χωρὶς ἴδρωτα ποταπὸν ηδονὴν ἔργασιαν.

‘Ἄλλ’ η μυθώδης γενεὰ οὐδέποτε θὰ ζήσῃ. ‘Η τελειότης του αὐτὴν τὸ ἔργον θὰ κρημίσῃ καὶ ἐκ νέον πᾶς ὁ μάταιος κόπος αὐτῶν θ’ ἀρχίσῃ.

ΚΩΝΣΤ. Φ. ΚΑΒΑΦΗΣ

Σ' ΕΝΑ ΔΑΦΝΟΚΛΑΔΟ

Απὸ τῆς δίγρης τό κλαδί κανεὶς δὲν περιμένει τοῦ ὄδουν τὴ μοσχοβολία τοῦ μετεξέ τὴ χάρι· εἴτε λονδούδι ποῦ καῦμὸς στὰ γύλλα τον δὲν μένει γιατὶ τὴ δόξα στὴν καρδιὰ γιὰ ἀγάπη ἔχει πάρη.

Μ’ ἀπὸ δυὸ μάτια γαλαρὰ π’ ὀλόγυρα σκορπίζοντ’ ἀγαλαμπὴ γλυκόφωτη μὲ χάρες ἐγωμένη, ποῦ χίλιους ἄλλους λογισμοὺς μὲ μιᾶς τοὺς ἀνεμίζοντ’, καὶ τὶ κανεὶς δὲν καρτερεῖ καὶ τὶ δὲν περιμένει;

Α. ΓΡ. ΜΠΟΥΡΝΙΑΣ

ΘΑΛΑΣΣΙΝΗ ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ

(Τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Vte E.-M. de Vogüé).

Tὸ διάτημα τῶν Θαλασσίων Διαπορθμεύσεων ἐκαμπτεῖ τὸ Ταίναρον ἀκρωτήριον. Καθ’ δὲν τὴν ἡμέραν δὲ πλοῦτες ὑπῆρχε, θαυμάσιος ἀλλὰ περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἥλιου, διὰ ἐπλοιάζουμεν τὸν κόλπον τῆς Κορώνης, διὰ τὸν προχιθε νὰ μεταβάλλεται. Αἱ αἰγιδίοι τῶν ἀνέμων τροπαὶ εἶνε σύχναι παρὰ τὴν ἐλλονικὴν ταῦτην ἅκραν ἐνθα συναντῶνται τριῶν θαλασσῶν τὰ ορεύματα, θραυσμενὰ ἐπὶ τῶν χωριζόντων αὐτὰς ἀκρωτηρίων τῆς Πελοποννήσου. Σπάνιως ἐπανευρίσκει τις ἐν τῷ Λιγαίῳ τὴν γαλήνην, τὴν δοιάν κατέλιπεν εἰς τὴν Ἀδριατικὴν καὶ τάναπαλιν. Τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἡ καταγις πρήστη ἐκ τοῦ στενοῦ τῶν Κυθήρων· η νῦν ἐπλοιάζεν, η θάλασσα πέτηται καὶ

ἐξηγριωμένη, διὰ τὸν πλοανὸς συννεφώδης καὶ μελαγχολικός. Πρὸς τὸ μέρος τῆς ξηρᾶς, τὴν δοιάν παρεπλέομεν, διὰ τὸν πυκνὸν τοῦ Ταυγέτου δύγκος ὡς μελανὸν τεῖχος ἐσκίαζε τὸν δρίζοντα. Ἐκ τῆς ἀπεράντου θαλάσσης, πὴν εἰς τὸ μέρος τοῦτο δύναται τις ἐλευθέρως νὰ φαντασθῇ ἐκτενομένην μέχρι τῆς ἀφανοῦς εἰσέτι Αἰγύπτου, διὰν μοσκαὶ τὰ κύματα ἐπήρχοντο μετὰ μεγάλου θιρύδου. Ή καταγις ἐμαίνετο ἐπὶ τῶν ιστίων καὶ ἐδός ἐντὸς τῶν θυρίδων· αἱ πλευραὶ τοῦ πλοίου ἐξέπεμπον τοὺς ἀπαιδίους ἐκείνους τριγμούς, πρώτην φτιώγην τοῦ μελλοντοῦ νὰ συντριβῇ ὑπὸ τῶν κυμάτων σκάφους. Ο Τάναϊς ἐν τούτοις οὔδε κατ’ ἐλάχιστον ἐλαττώσας τὴν ταχύτητα του, ἐξηκολούθει μετὰ θάρ-

ΣΤΑΓΟΝΕΣ

‘Τπάρχοντ’ ἀρθρωποι οἱ δοιάν γιωρίζοντ’ ρὰ χάροντ’ μόροι τὰν καιρὸν των οἱ ἀρθρωποι αὐτοὶ εἴτε η μάστιξ τῶν ἔργαζομένων.

Δὲ Βούτιλ.

*
‘Η σκέψις εἴτε μία πτοή, ἀλλ’ η πτοὴ αὐτὴ συνταράσσει τὸν κόσμον σύμπτυγτα.

Βεκτωρ Τυγγ.

Λογικεύειν ἐν τῷ ἔρωτι ἵστον χάρειν τὸ λογικόν.

Δεὶς δὲ Λεσκενάς.

Οι περισσότεροι ἀρθρωποι γομίζονται, ὅτι διορθοῦνται ἀλλάσσοντες ἐλαττώματα.

Βαλτούρ

*
‘Ἐὰν ηπατήθης ἀπαξ, αἰσχος εἰς τὸν απατήσαντά σε· ἀρ ηπατήθης δίς, αἰσχος εἰς σέ.

Αραβικὴ παροιμία.

*
‘Η εὐτυχία... ὅλοι ὁμιλοῦντες περὶ αὐτῆς, ὀλίγοι ὅμως τὴν γιωρίζοντα.

Κυρία Ρολάν.

*
Τὰ φουσκωμέρα μναλὰ ὁμοιάζοντα τὰ ἀερόστατα· ὁ ἐλάχιστος νυγμὸς τῆς σατίρας η τῆς θλίψεως τὰ ξεφυνοσκόρει.

Κυρία Στάσλ.

*
Μὴ λέγε πάντοτε διὰ την σκέπτεσαι, σκέπτοντο δὲν πάντοτε διὰ την λέγεις.

Εδμόνδος Αμπού

*
Αἱ ὄντιδες εἴτε αἱ ἀτραποὶ, τὰς δοιάνς ἀρέσκαγαν τὰ ἔτη, καὶ διὰ τῶν δοιάνων ἀραχωροῦσαι αἱ φατασιπληξίαι τῆς νεότητος συντραπῶσι ἐρχομένην τὴν πείραν.

Ωςέ.

ΠΑΡΝΕΑ

ΓΟΥΛΙΕΑΜΟΣ Β·

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ: ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ. ΕΙΚΩΝ J. PEUSSIER

ATTIKON MOΥΣΕΙΟΝ

μένοι ἐπικαλούμενοι τὴν ἔξ ψῆφους βοηθείαν· ἔρμαιον τῶν μεγάλων κυμάτων τὸ σκάφος φέρεται ὑπ' αὐτῶν ὡς κέλυφος ὁῦ. ὡς μῆλον, τὸ διόποιον παίζοντα τὰ τερατα ταῦτα δίπτουσι πρὸς ἀλληλα. Καὶ ἐν τούτοις αἰσθάνεται τις ὅτι ὁ ἀνθρώπος ἐνεψύσσει εἰς τὸ εὔθραμστον ταῦτο σκάφος ψυχὴν καπτερικὴν καὶ γενναῖαν, θέλησιν πεφωτισμένην, ικανὴν νὰ ὑπερικῆσῃ τὰς ιδιοτροπίας τῶν στοιχείων· ὁ μοιάζει τῷ ἔνδινον τοῦτο σκεῦος πρὸς πλήρη ἀνθρώπινον δργανισμόν. ἔχει τὰ μέλη καὶ τὰ κινητήρια αὐτοῦ δργανα ἵνα ἐνεργῇ καὶ ἵνα ἀμύνεται· ἔχει ἐν τῷ μέσῳ τὴν φλογεὰν αὐτοῦ καρδίαν· ἔχει μάλιστα καὶ ἔγκεφαλον τὸ ἐκ χαλκοῦ κιβώτιον ἐν τῷ ὅποιῳ πάλλεται· ἢ βελονή τῆς πυξίδος, εναίσθητος ὡς ἡ καρδία, σταθερὰ καὶ διορατικὴ ὡς ὁ νοῦς, φέρουσα εἰς αἰσιον τέρμα τὸ κινδυνεύενον τοῦτο σφυρα. Ἀνθίσταται, ὑπερπλοῦ ἢ μικροσκοπικὴ πλὴν γενναίᾳ αὕτη διάνοια, τοὺς πελωρίους ἐκείνους δγκους τῶν κυμάτων, οἱ ὄποιοι ἐπέρχονται μακρόθεν, ἐκ τεῦ δρζοντος, καὶ φέρονται ἀληθῶς τιῦτα πανταχόθεν, εκ τῆς Σικελίας, τῆς Ἀφρικῆς, τῆς Συρίας καὶ τοῦ Αἴγαίου· νομίζει τις ὅτι θὰ καταστηρίψουν τὸ πᾶν διὰ τῆς πληθύος, τοῦ θορύβου καὶ τῆς δρμῆς αὐτῶν· ἐν τῇ φρίκῃ τῆς ζοφώδους ταύτης νυκτός, τὸ σύμπαν φαίνεται ἐγκαταλειμμένον εἰς τὴν ἀλογον τάμπην μανίαν. Πλὴν αἰδυνάμεις αὗται εἶνε τυφλαὶ καὶ δλογοι, γεννώμεναι καὶ θνήσκουσαι ταχέως, στεγούμεναι θελήσεως καὶ μὴ δινάμεναι νὰ δυνασπισθῶσιν· ἢ μικροσκοπικὴ διάνοια ἐπιμένει, ἀντιπρόσθεται ταῦτας ἐπιδεξίως, ἀφίνουσα αὐτὰς νὰ διντριθῶσιν ἀφ' ἑαυτῶν καὶ ἀναλαμβάνει τὴν πεφωτισμένην αὐτῆς πορείαν: ἐν σμικρῷ βλέπει τις ἐν τούτῳ τὸ προαιώνιον τοῦ σύμπαντος δρᾶμα, τὴν εὔστοχον τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος πάλην κατὰ τῶν ἀνυποτάκτων τῆς φύσεως στοιχείων. Οὐδαμοῦ δύναται τις νὰ ἔννοήσῃ αὐτὴν κάλλιον, διότι ἐνταῦθα ὁ ἀνθρώπος μετήγγιγσεν ὀλόκληρον τὴν. ἑαυτοῦ διάνοιαν εἰς τὸ ἐκ τῶν χειρῶν του ἐξελθὸν ἔργον, εἰς τὸ πλοῖον τοῦτο τὸ κατασκευασθὲν ὑπὸ σοφῶν, τὸ κυθερώμενον ὑπὸ ἀνδρῶν γενναῖων ... Πόσοις τῷδεντι γενναῖους ἀνδρας εἶδον ἐν τῇ θαλάσσῃ! Τὴν ἐσπέραν ἀκριθῶς ταῦτην, μοὶ διηγήθιδαν περὶ ἐνδὲς ἐξ αὐτῶν.

Είχον πάλιν κατέθη εἰς τὴν ἀΐθουσαν τοῦ ἀτμοπδοίου. Οἱ γενναιώτεροι τῶν ταξιδιωτῶν ἥδαν συνηθοισμένοι πέριξ τοῦ ιατροῦ καὶ τοῦ πράκτορος τῶν ταχυδρομείων, οἱ δποίοι ἐπαιζον ζατρίκιον. Ο πλοιαρχος ιος δὲ Β... καταλιπών, πρὸς στιγμὴν τὴν γέφυραν ἥλθε καὶ αὐτὸς εἰς συνάντησίν μας ἀποθέσας τὸ ἀποστάζον ἐκ τῆς βροχῆς καὶ τῶν πιτυλισμάτων τῆς θαλάσσης πιλίκιόν του, ἐξητούσε πότηριον π ὡ ν τ σ καὶ ἔλαβεν μέρος εἰς τὴν συνδιάλεξιν. Ως συνήθως εἰς τοιιύτας περιστάσεις, ὁ λόγος ἢτο περὶ ναυαγίων καὶ καταστροφῶν. Ο πράκτωρ τῶν ταχυδρομείων ἔκαμψε τὰς κυρίας ναυατριχιώσι διὰ τῶν ἀμφιβόλου καλαισθησίας διηγήσεών του.

"Οτε ὁ Κος δὲ Β... ἐκάθισε πληνδίον ἡ-

μῶν, νεαρά τις κυρία ἐντρομοὶς ἥποι ἐκ τῶν διηγήσεων, τοῦ ταχινδομικοῦ πρόσκτορος, ἐπιθυμοῦσα νὰ συγκινηθῇ ἔτι μᾶλλον, ὅπερ εἶναι ἥδονὴ μεγίστη, παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ διηγῆθῃ δραματικόν τι ἐπειδόδιον ἐκ τοῦ εἰκοφαετοῦς αὐτοῦ θαλασσινοῦ βίου. Ὁ πλασιαρχοὶ ἐμειδίασε καὶ ἥψασεν ἑλαφρῶς τοὺς ὄμοις, ὡς σκεπτικὸς γέρων, τὸν ὁποῖον οἱ ἔγγονοι αὐτοῦ παρακαλοῦν νὰ τοῖς διηγῆθῃ παραμύθια μὲν φαντασμάτα. Μετά τινας στιγμὰς σιωπῆς καὶ ἀμφικολίας -καθ’ ἀρχήν- ἤπειρε τις αὐτὸν παλαίσσοντα κατὰ δισαρέστου ἀναμνήσεως — ὁ πλοιαρχοὶ ἀνέκραξεν— “Ἐ δοιπόν ! εἰς τὸ σχολεῖον μανθάνομεν τὰ ροτὰ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ Ρωμαίων· ἀλλὰ τί τὰ θέλετε, ἀφήσαμεν οὐμεῖς εἰς τὰς νήσους Καρθῆνας, μίαν φοβεράν νύκτα ὡς αὐτήν. ἔνα διστιχῆ ναυτινὸν ὁ ὁποῖος ἦτο πολὺ ἀνώτερος ἀπὸ δλοὺς αἴτιούς τοὺς ἀγύρτας τῆς ἀρχαιότητος». Καὶ ἥρχισε νὰ ιᾶς διηγῆται τὴν ἀκλονθόν ιστορίαν, τὴν ὁποίαν ἐκέιτω ἐνταῦθα κατὰ λέξιν ἵνα μὴ κατ’ οὐδὲν παραλλάψω τὴν ἀπλότητα καὶ τὸ τραχὺ αὐτῆς θαλασσινὸν ὑφος. Περὶ τῆς πραγματικότητος αὐτῆς οὐδαμῶς ἀμφιβάλλω, καλῶς γνωρίζων ὅτι οἱ ὄνθρωποι οὔτοι εἶδον τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ὅστε δὲν εὑρίσκονται εἰς τὴν ἀνάγκην καὶ νὰ ἐπινοῶσιν :

“Ἐν ἔτει 18... ὁ Μαχητὴς ἀπέπλευσεν ἀπὸ τὸ Χερβούργον δπως ἐνώθῃ μετὰ τοῦ στόλου, ὁ ὁποῖος ἐστάθμευεν εἰς τὰς Ἀντίλλας. Ήμην τότε ὑποπλοιαρχος, είχον δὲ μεταξὺ τῶν θωρακωτῶν μοι, ναύτην, τινὰ Νορμανδόν, ὁ ὁποῖος εἶχε λάβει πρό τινος ἀδειαν ἀπουσίας διὰ νὰ νυμφεύθῃ. εὑρίσκετο ἀκόμη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ πλοίου, μας ἀναμένων νὰ διαδεχθῇ τὸν πενθερόν του, ἀλλιέα μικροῦ τινος τῆς Νορμαγδίας λιμένος καὶ ιδιοκτήτην τριῶν λέμβων· ὡς ἔκ τούτου οἱ λοιποὶ ναῦται μεγάλως τὸν ὑποληπτοντο καὶ τὸν ἐθεώρουν ὡς σημαντικόν ὑποκείμενον. Ήτο ἀλλως τε εἰς ἐκ των ἀρίστων ναυτῶν τοῦ πλοίου μας. ἐὰν ἔγνωριζεν ὀδίγα γράμματα, θὰ ἦτο πρὸ πολέου ὑπαξιωματικός.

“Μέχρι τῶν νήσων το ταξείδιόν μας ὑπῆρχε ἔξαισιον· ὅταν εἰσῆλθομεν εἰς τὰς Καρθίνας ἡ θάλασσα ἥψασε νὰ ἔξαγγιοῦται, πλοσίον δὲ τῆς Εουαδελούπης μᾶς κατέλαβεν ἱσχυρὸς βορειονατολικὸς ἀνεμός. Ὁτε ἐπῆλθεν ἡ νύξ, τὸ στενὸν ἦτο μέλιν ὡς στόμιο γλιτάνου, ὁ ἀνεμοστρόβιλος ἔσχιζε τὰ ιστία, τὰ δὲ κίματα εισώρημδαν ἐντὸς τοῦ πλοίου, τὸ ὁποῖον μετὰ μεγάλης δισκολίας ἐξηκολούθει τὴν πογείαν του· ἥδυνατο τις νὰ παρθομούσην τὰς κινήσης αὐτοῦ πρὸς τὰς ταλαντεύσεις τῶν ὑπὸ τοῦ ἀγέμου διπιζομένων ἐκ χαλκοῦ λεκανῶν, τὰς ὁποίας οἱ κουρεῖς ἀναρτῶσιν ἔξωθεν τῶν καταστημάτων των. Τὴν νύκτα ἐκείνην ἦμην τῆς ὑπηρεσίας διέταξα νὰ καταβιβάσωι τὸ ἔν μετὰ τὸ ἄλλο ἄπαντα τὰ ιστία. — Κάμπτοντες τὸ ἀκρωτήριον τοῦ Ἀγίου Πέτρου ἴναγκάθημεν, διὰ ν’ ἀποφύγωμεν τὸς ὑψάλους αἱ ὁποῖαι εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνοι κατὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο, εἴτι περισσότερον νὰ ἐκτεθῶμεν εἰς τὸν ἀνευρού ὅστις ἀπὸ στιγμῆς

εις στιγμὴν καθίστατο ιδυχρότερος. Ἀμα-
τῇ πρώτῃ στροφῇ τοῦ οἰακος δύο μεγάλα
κύματα ὑπερεπήδησαν τὴν γέφυραν, τὸ
πλοῖον μου ἐκλονίσθη ὡς μέθυσας καὶ ἔκλι-
νε τόσῳ πρὸς τὰ πλάγια διῆτε δάλκληρος
σχεδὸν ἢ δεξιὰ πλευρὰ ἐβυθίσθη εἰς τὴν
Θάλασσαν. Παρετῆρας δὲ τι καὶ τὰ λοιπὰ
ἰστία ἔπρεπε νὰ ἀφαιρεθῶσι καὶ ἔδωκε
τὰς διαταγὰς μου πρὸς τὸν ὑπαξιωματι-
κόν, ὃ δποῖος ἐστριχε τοὺς θωρακίτας.—
“Οταν μετέδωκε τὴν διαταγὴν μου οὐδὲς
ἔκινθη. Ἐπρόκειτο τεροὶ ἀναρριγήσεως
εἰς τοὺς δόλωνας, δηλητὴ περὶ περιπάτου
ἐπὶ τῆς ὑψίστης κεραίας διαγραφούσης
τὴν στιγμὴν ἐκείνην τόξον για βαθμὸν
πλάτους. Δεύτερος σιγμός ήκουσθη· οἱ
ἄνδρες ἐφαίνοντο καθηλωμένοι επὶ τῆς
γεφύρας. Μανιώδης, εὐρέθην δι' ἐνὸς ππ-
δηγματος κάτω τῆς γεφύρας καὶ συναθροί-
σας τοὺς νάυτας μου:— “Ετσι λοιπόν,
τοὺς λέγω, ἀπὸ πότε οἱ ἄνδρες τοῦ Μα-
χητοῦ φοβοῦνται νάναισσον· τὰ κα-
τάρτια;— Τότε ὁ Νορμανδὸς θωρακίτης
μου προτύχωσε πρὸς τὴν κλίμακα τοῦ
ἰστοῦ, διὰ τοῦ βαρέως καὶ χαύνου ἐκείνου
βήματος τῶν ναυτικῶν, ψιθυρίζων ἐντὸς
τοῦ πάγωνος αὐτοῦ. — Ὡς τὸ μενοῦτο, κα-
πετάνιε μου, πηγαίνω ἐγώ, πηγαίνω.—
Καὶ συσφίγγων διὰ τῶν χονδροειδῶν καὶ
ὅζωδῶν αὐτοῦ χειρῶν τὰ σχινία, προχι-
σε νάναρριχᾶται βραδέως τὴν κλίμακα, τὴν
δοπίσιν δ ἀνεμος ἐτίνασσε καὶ ἔφερε πατα-
γωδῶς ἐπὶ τῶν ιστῶν καὶ τῶν κεραῖων.
Κάτωθεν, παρατηροῦμεν αὐτὸν ἀνερχό-
μενον. Οἱ ἀνεμος ἔξωγκου ὡς ιστίον τὸ
ὑποκάμιδον αὐτοῦ καὶ δὲ μὲν ἀφῆρπο-
ζεν, δὲ δὲ προσεκόλλα αὐτὸν ἐπὶ τῆς
κλίμακος. Ὁτε ἐπὶ τέλους κατώρθωσε
νάναρριχῆμέχρι τοῦ θωρακίου, τὸ σκό-
τος κατέστη τόσῳ πυκνὸν ὅστε δὲν διε-
κρίνομεν αὐτὸν πλέον. Ἐδέπομεν μόνον
τὴν σκιὰν αὐτοῦ διερχομένην ἀπὸ καιροῦ
εἰς καιρόν, πρὸ τοῦ φανοῦ τῆς σκοτιᾶς.
Μιαν στιγμὴν μετὰ ταῦτα, ἐνῷ ήμην
ἐστραμμένος, διὰ νὰ δώσω διαταγὴν τινα,
ἢ φωνὴ μου ἐκαλύψθη ὑπὸ τοῦ ξηροῦ
κρότου θραυσμένου ξύλου, ἀκολουθου-
μένου ςπο τοῦ ὑποκάμφου γδούπου σώμα-
τος πίπτοντος εν τῇ θαλάσσῃ. — «Καὶ ποιος
ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν!» — ἀνέκραξαν ἐκ
τῆς πρύμνης. Ήτος ἐνστίκτου, διέταξα
τὸν πιδαλιοῦχον νὰ στρέψῃ πλαγίως, νὰ
καταβιβασθῇ μία λέμβος· οἱ ναῦται ἐσπευ-
σαν νὰ ἐκτελέσωσι τὴν διαταγὴν μου·
ἀλλὰ μόλις καταβιβασθεῖσα ἡ λέμβος πό-
δας τινάς, καταληφθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀνέμου,
ἀπέπεινεν ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτῶν τὸ
σχοινίον, συνετρίψη ἐπὶ τῶν τηλεβόλων
τοῦ πλοίου καὶ ἔπεσε κατὰ τεμάχια εἰς
τὴν θάλασσαν. Ἐν τούτοις τῷ φάκοις,
ὑπεῖκον εἰς τὸ πιδάλιον ἐστράψῃ πλα-
γίως καὶ εἶχε τὰ πλευρὰ αὐτοῦ ἐκτεθει-
μένα εἰς τὸν ἀνέμον τὰ ιστία, ἀποτόμως
στεροθέντα τοῦ ἀνέμου κατέπεσαν ἐπὶ
τῶν ιστῶν, καταλιπόντα ήμᾶς ἀνυπερα-
σπίστους κατὰ τῶν ὀθούντων τὸ πλοῖον
πρὸς τὴν ξηρὰν κιμάτων. Ἡμέσως ειδο-
ποίησα τὸν κυδεργήτην ἐφθασεν οὗτος
ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν λοιπῶν ἀξιω-
ματικῶν ἔξεθεσα αὐτῷ ἐν δάιγοις τὰ δια-
τρέξαντα, δεικνύων συγχρόνως τὸν ἀτυ-
χῆ θωρακίτην ὃ δποῖος ἐκρατεῖτο ἀπὸ

συντρίμματός τινος τῆς λέμβου καὶ ἐπάλαιε κατὰ τῶν κυμάτων.

«Κύριοι, εἰπε πρὸς ἡμᾶς δὲ κυβερνήτης, δὲ χρόνος ἐπείγει. Γνωρίζετε ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὅτι μόνον τὸ συμβούλιον τοῦ πληρώματος εἶναι ἀρμόδιον νάποφασίσῃ περὶ τῆς τίχης τοῦ ἀνδρός. Εἶνε δινατὸν νὰ παρέχωμεν βοηθειαν εἰς τὸν δυστυχῆ τοῦτον ἄνευ κινδύνου ἀπωλείας ὀλοκλήρου τοῦ πλοίου; οἱ παραδεχόμενοι τοῦτο ἄς ὑψώσωσι τὸν χεῖνα: καὶ σπεύσωμεν, πρὸς Θεοῦ!» Εἰμεθα πάντες σὺ νηθοισμένοι ὑπὸ τὸν φανόν, ἀκίντοι τὸ πλήρωμα ἐσχημάτιζε περὶ ἡμᾶς κύκλου, τὸν ἐσχάτην ἀναμένον ἀπόφασιν. Σᾶς ὁρκίζουμα δὲ ὅτι ἔαντος τὸν ἡμέραν θὰ ἐβλεπέ τις πολλοὺς ἐκ τῶν ἀνδρῶν τούτων, οἱ δόποι πάντες ἀλλως ἥσαν παλαιοὶ καὶ ἀτρόμυτοι θαλασσινοί, ώχροτέρους ἀγγλίδος διερχούμενης τὸν πορθμὸν τῆς Μάγχης. Ἑξητάσαμεν δι' ἐνὸς βλέμματος τὸ σκάφος, τὸν δρίζοντα, τὴν διεύθυνσιν τῶν κυμάτων καὶ εἰς δργυιῶν τινῶν ἀπόστασιν τὸν μέλαιναν γραμμὴν τῆς ξηρᾶς: διευθυνόμεθα ὀλοταχῶς κατὰ τῶν βράχων τούτων. — Πάντες ἐκίνσαν θλιβερῶς τὸν κεφαλήν, ἀλλ' οὐδενὸς ἡ χειρὶς ὑψώθη. Τότε ὁ κυβερνήτης, πρὸς τὸ πλήρωμα ἀπευθυνόμενος, δέγει διὰ φωνῆς συγκεκινημένην δόλιγον: — «Ομοιόροντος καὶ εἰς συνειδήσει διακρηύττομεν ὅτι οὐδὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν πρὸς σωτηρίαν τοῦ ἀνδρὸς τούτου. Ο Θεὸς ἐλεῖσαι αὐτὸν!» — Καὶ στραφεῖς πρὸς τὸν πιδαλιούχον, διατάσσει: — «Ολὼς δεξιὰ καὶ ἐμπρός!»

«Τὸ πλοῖον ἐστράψθη ἐκ νέου περὶ ἑαυτό, παρέχον τὰ ιστία αὐτοῦ εἰς τὸν ἄνεμον· δόστις μετ' ὀργῆν χαρᾶς εἰσῆλασεν ἐν αὐτοῖς. »Εσπευσα πρὸς τὸν περύμνην καὶ λαβὼν φανὸν ἔκει ἀνηρτημένον διπύθυνα τὸ φῶς αὐτοῦ πρὸς τὸν θάλασσαν. Εἰς πέντε ἡ ἔξ ὄργυιῶν ἀπόστασιν, ἡ ταλαιπωρος ναύτης ἔχόρευεν ως σφαῖρα ἐξ ἐλαστικοῦ κόμμεως ἐν τῇ δίνῃ τῶν κυμάτων τὰ δόποια ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐκράτουν αὐτὸν σχεδὸν ὅρθιον. Μόλις διακρίναμεν ἐντὸς τοῦ φωτεινοῦ κύκλου, ἀνυψώθη διὰ τῶν χειρῶν ἐπὶ τῆς σχεδίας του, μὲν ἡτένισε διὰ τῶν ἐξφοκότων ὀφθαλμῶν αὐτοῦ καὶ ἐκίνησε τὰ χεῖλα διὰ νὰ ὀμιλήσῃ. »Εκυψα κελύπτων τὰ δάτα διὰ τῶν χειρῶν δῆπος κατορθώσω νὰ ἀκούσω τοὺς τελευταίους λόγους τοῦ ἀτυχοῦς ναύτου· ἔφθασον οὗτοι μέχρις ἐμοῦ ἰσχυροὶ καὶ διακεριμένοι, διὰ μέσου τοῦ θορύβου τῆς καταιγίδος καὶ τοῦ σκότους τῆς ἀπαισίας ἐκείνης νυκτός: Καλετάνγε! καπετάνγε! ἐκόπτη τὸ σχοινὶ τοῦ καταρτιοῦ!»

«Κῦμα πελώριον διελθόν, ισοπέδωσε τὸν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης καὶ δὲν διέκρινον πλέον ἡ τὸν λευκὸν αὔλακα τῆς ήμιολίας, ἥτις προύχωρε μετὰ ταχύτητος καταχθονίου.»

Περάνας δὲ πλοίαρχος τὸν διηγῆσιν του ἐσιώπησεν ἐπὶ τινας στιγμάς· αἱ δασεῖαι καὶ πολιαὶ αὐτοῦ ὀφρεῖς συνεσπῶντο, αἱ όυτιδες τοῦ μετώπου του συνεστέλλοντο βιαίως καὶ ἀποτόμως. »Ἐπιε ποτήριον πλῆρες πώντες.—«Καὶ τὸ σύνομα τοῦ θύματος τούτου τοῦ καθίκοντος,» ἡρώτησε αὐτόν. »Γύψωσας τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὸν

ὅροφον ἐπὶ πολὺ ἔστη σκεπτικός.—«Ἀδηθεια, πράγματι, εἴπε, δὲν τὸ ἐνθυμοῦμαι πλέον.» Ἐν δάκρυ ὑγρανε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ παλαιμάχου θαλασσινοῦ, οὓς πάντες ἐνδυμῖζον στειρεύσαντας πρὸ πολλοῦ.

(Μετάφρασις)

ΙΩ. Α. ΖΥΓΟΜΑΛΑΣ

ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΙΣ ΔΙΑ ΔΙΟΕΙΑΝΘΡΑΚΟΣ

Εἰς τὴν βιενναίαν «Chemiker Zeitung» ἀναγινώσκομεν τὰ ἔχης:

«Ο διθειάνθραξ (CS₂ Schwefelkohlenstoff, bisulfure de carbone), δι χρησιμεύων εἰς τὰ ἐργοστασία τοῦ Καουτσούκ φέρεται ἐντὸς βαρελίων σιδηρῶν, ἢ δὲ ἐκ τούτων μετάγγισις αὐτοῦ ως δαμιζάνας γινεται μόνον ἐν ὑπαίθρῳ καὶ ὑπὸ ἐπιτήρησιν ἀρχιτεχνίτον ἐνεκα τοῦ λίαν ἐπικινδύνου τοῦ πράγματος. Ἐσχάτως δύο ἐργάται τοιούτου ἐργοστασίου, ὧν δὲ εἰς καὶ ἀλλοτε εἴχε συμβονθῆσει εἰς μετάγγισιν διθειάνθρακος ἐπόρκειτο νὰ κενώσωσι μέγα βαρέλιον διθειάνθρακος εἰς ὧραν ὀργάτας κοιμαμένους, ως ἐφαίνετο, ἐπὶ τῆς κλίμακος τῆς ἀγούσης πρὸς τὸ ὑπαίθρον. πραγματικῶς δύως ἥσαν δλοι ἀναίσθητοι ἀμφότεροι. Ο ἀμέσως προσκληθεῖς λατρὸς κατώρθωσε μόνον τὸν ἔνα τῶν ἐργατῶν νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὰς αἰσθήσεις του. Κατὰ τὰς διηγῆσεις τούτου ἡθέλησαν οἱ δύω ἐργάται νὰ ἐνεργήσωσι μόνοι τὴν μετάγγισιν· πρὸς τοῦτο ἴνοιχαν τὸ περιέχον τὸν διθειάνθρακα βαρέλιον, ὑπεδέχοντο τὸ ἐκ τῆς διπλῆς ἐκρέον ψευτὸν εἰς ἀνοικτὰ δοχεῖα (κουβάδες) καὶ τὸ ἔχυναν τῇ βονθείᾳ χονίου εἰς τὰς πρὸς τοῦτο μεγάλας βαυκάλεις (δαμιζάνας). »Εκτελοῦντες τὴν ἐργασίαν ταύτην κετελήθησαν μετ' ὀλίγον ὑπὸ ζάλης, μόλις δὲ κατώρθωσαν νὰ φθάσωσι μέχρι τῆς κλίμακος, δποι ἐπεδαν ἀναίσθητοι. Ἐλαφραὶ διπλητηρίσεις διὰ διθειάνθρακος ἐλάμπανον πολλάκις χώραν ἐν τοῖς ἐργοστασίοις τοῦ Καουτσούκ, τόσον ταχεῖα δύως καὶ σοδαρὰ δὲν εἴχε παρατηρηθῆ μέχρι τοῦδε· ἡ περίπτωσις αὐτὴ ἔδωκεν ως ἐκ τούτου ἀφορικὴν δῆπος συστηθῆ καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἐργοστάσια τοῦ Καουτσούκ ἡ μεγίστη προσοχὴ καὶ προφύλαξις κατὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ψευτοῦ τούτου.»

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἐκρίναμεν ἀπαραίτητον νὰ δώσωμεν εὑρείαν διάδοσιν καὶ ἐν «Ἐλάδαι, δποι ἀφθονοτάτη γίνεται χρῆσις τοῦ διθειάνθρακος ἐν τῇ ἔξ ἐλαιοπυρίνων ἐλαιοπαραγωγῇ, τόσῳ μᾶλλον δῆπος τινες τῶν παρὸν ἡμινὶ εἰδικῶν(;) ἐδύστησαν δλοτε εἰς τοὺς Ἐλληνας χωρικούς νὰ μεταχειρίζονται τὸ ψευτὸ τοῦτο ἐν ἀνοικτοῖς βαρελίοις πρὸς ἐξαγωγὴν τοῦ ἐλαίου ἐκ τῆς ἀμοργῆς (μούργας) προσθέτοντες μᾶλιστα καὶ θερμὸν ὄδωρο πρὸς τελείων ἐξαγωγήν καὶ ἀνάμιξιν τοῦ διθειάνθρακος μετὰ τοῦ ἀρέος, δην κατ' ἀνάγκην δηεῖται ν' ἀναπνέῃ δ ἀνωθεν τοῦ ἀνοικτοῦ δοχείου ιστάμενος χωρικός, δ ἀνα-

κυκῶν, τὸ περιεχόμενον κατὰ τὴν ἐν λόγῳ δόηγιαν.

Προσοχὴ λοιπὸν εἰς τὸν διθειάνθρακα.

«Ἴνε λίαν ἐπικίνδυνος. »Ἴνε δηλητηριώδης. »Ἴνε εὐαναφλεκτότατος. Ο ἀτμὸς αὐτοῦ σχηματίζει μετὰ τοῦ ἀρέος ἐκρηκτικὸν μῆγμα.

«Ἀναφλέγεται δὲ τῇ ἀπλῇ προσπελάσει οὐ μόνον ἀναμμένου σιγάρου ἀλλὰ καὶ τοτὸν θερμοῦ ἀντικειμένου.

Ο. Α. ΡΟΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΚΑΡΙΦΗΜΑΤΑ

ΕΚ ΤΟΥ ΑΝΑ ΤΟΝ ΑΙΜΟΝ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ ΜΟΥ

ΑΙ ΡΟΥΜΑΝΙΔΕΣ. Εἶνε γλυκεῖαι καὶ εὐπλαστοί. Φιλόπονοι καὶ δραστήριαι. Έν τοῖς ἀγροῖς καλλιεργοῦσιν, ἐν τοῖς πόλεσιν λαμβάνοντιν ἐνεργὸν μέρος εἰς ὅλα τὰ ἀπασχολοῦντα τὸν ἀνδρα ἐπιτηδεύματα. Τὰ Πανεπιστήμια ἔχουσι πολλὰς εὔστατες, φιλοπόνους, ἀνευ προληψεων καὶ εὐφυεστάτας φοιτητρίας. Τὰ καταστήματα ἐν ταῖς ὅδοις τοῦ Βουκουρεστίου καὶ τῶν ἄλλων πόλεων γέμουσι ὑπαλλήλων ἐκ τοῦ ὥραιου φύλου. «Οταν ἐπῆρη εἰς τὸ ταχυδρομεῖον νὰ κατέστητον, κυρία ἡτο ἐκείνη ητίς μοὶ εἶπεν ὅτι δὲν ἔχω τοιαύτην. Σᾶς βεβαιῶ διὰ τοπών ψοράν εἴδην τοιαύτην φοιτητρίας. Τὰ καταστήματα ἐν ταῖς ὅδοις τοῦ Βουκουρεστίου καὶ τῶν ἄλλων πόλεων γέμουσι ὑπαλλήλων ἐκ τοῦ ὥραιου φύλου. »Οταν ἐπῆρη εἰς τὸ ταχυδρομεῖον νὰ κατέστητον, κυρία ἡτο ἐκείνη ητίς μοὶ εἶπεν ὅτι δὲν ἔχω τοιαύτην φοιτητρίας. Τὰ καταστήματα ἐν ταῖς ὅδοις τοῦ Βουκουρεστίου καὶ τῶν ἄλλων πόλεων γέμουσι ὑπαλλήλων ἐκ τοῦ ὥραιου φύλου. »Εκείνο τὸ «δχι, κύριε, δὲν ἔχετε. Εσταζε γλύκα καὶ ἡτο δξιον νὰ ἔχανθρωπίση πολλοὺς εἴδηντας φακήκοινς ὁργιαστὸς. »Ελληνας...»

Ναι, αἱ γυναῖκες εἶνε στοιχεῖον ἔξευγενισμοῦ. «Η ἀγριότης εἰνε+ή γυνὴ εἶνε—τὸ δὲν εἶνε θετικὸν τὸ δλλο ἀρνητικόν. Τὸ ἔνα λέγει «ἐμπρός» τὸ δλλο, «δχι δᾶς παρακαλῶ». »Η γυνὴ χιλιάκις προύκαλεσε σρίδας ἀπὸ τῆς ψωμίας «Ἐλένης μεχρι τῆς Ναθαλίας τῆς Σερδίας δλλο καὶ ἀντιθέτως χιλιας φοράς μὲ τὴν γλυκεῖαν φωνήν της καὶ μὲ τὰ δάκρυα της προέλασε δεινάς συμπλοκὰς καὶ φιλονεικίας.

Λοιπόν, δας μὲ ἀποκλείωμεν τὰς γυναικας ἀπὸ τὰς θέσεις, δας μέχρι τοῦδε ἐκ προληψεως στρεβελῆς θεωροῦμεν ως τιμάρια μας. Οι ρουμανοί εἶνε ἐπίσης θερμόταιμοι ως ημεῖς, ἐν τούτοις ἐπαυσάν νὰ κυττάζωσιν ως τράγοι τὰς γυναικας καὶ νὰ καταλλώπτωσιν καὶ νὰ μορφάζωσι καὶ νὰ ψιθυρίζωσι κρυψὰ λογάκια καὶ πολλάκις ἀναίδη, ἀφ' δου ἡ γυνὴ μόνη ἀφ' ἐστῆς αὐτοῦ διθειάνθρακος ὑπεισῆλθε εἰς τὰ ὑπουργήματα, ἀτινα ἀκόμη πρὸ τινος ἐνομίζουμεν διὰ τὸ πρεπεν αἰωνίως νὰ φορῶσιν ραδιγκόταν καὶ ὑψηλὸν πτίλον. Αἱ γυναικες θὰ μᾶς ὑποδεισίσωσι προσεχῶς, διότι αὐταὶ ἔχουσι πολλὴν ζωτικότητα—ἀπόδειξις δὲι κινουμένη, δὲι δει κινουμένη, δὲι δει δρῶσα καὶ σπαρταριστὴ γλῶσσά των. »Ἐνῷ ημεῖς εἴμεθα ἐξηντλημένοι καὶ παρεξηντλημένοι.

Αἱ ρουμανίδες εἶνε δλαι λωνταναι δια μαζόνες· καὶ τοῦτο διότι ἀπολαμβάνουσι πολλῆς ἐλευθερίας καὶ εἰνε χειραφετημέναι ως τὰ πτηνὰ τῶν κήπων τῶν μεγαλουπόλεων. »Οπου περιο-